EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2020/1875

(2020. gada 14. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūras (*EASA*) (līdz 2018. gada 11. septembrim Eiropas Aviācijas drošības aģentūra) 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūras 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0074/2020),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūras ("Aģentūra") ieņēmumu un izdevumu pārskatu [1] tās 2018. finanšu gada galīgais budžets bija 197 871 000 EUR, t. i., par 3,27 % lielāks nekā 2017. gadā; tā kā Aģentūras budžetā 36 915 000 EUR tiek iegūti no Savienības budžeta [2] un 102 992 000 EUR ir ieņēmumi no maksām un nodevām;

B. tā kā Revīzijas palātas pārskatā par Aģentūras gada pārskatiem par 2018. finanšu gadu ("Revīzijas palātas pārskats") ir norādīts, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu norāda, ka 2018. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 98,31 %, t. i., par 1,02 % zemāks nekā 2017. gadā; turklāt konstatē, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 90,26 %, kas ir par 3,49 % zemāks nekā 2017. gadā;

Sniegums

2. norāda, ka pēc Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (*ICAO*) 2017. gadā veiktās Aģentūras revīzijas *ICAO* 2018. gada jūnijā publicēja rezultātus, kas apstiprināja ļoti augsto īstenošanas līmeni, kā rezultātā Aģentūra ir viens no trijiem augstākā līmeņa aviācijas regulatoriem pasaulē;

3. atzīst, ka Aģentūra stiprina drošības izlūkošanas un drošības snieguma funkcijas un ka jo īpaši tā izstrādā programmu *Data4Safety*, kas nodrošinās lielo datu platformu un uzlabotas analīzes spējas Eiropas līmenī;

4. mudina Aģentūru turpināt īstenot digitalizācijas politiku;

5. ar gandarījumu norāda, ka Aģentūrai ir kopīgi resursi uzdevumu pārklāšanās jomā ar citām aģentūrām, tostarp īpaši ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi, Eiropas Izglītības fondu un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi, apsekojumu, e-mācību, mākoņdatošanas un *LinkedIn* pakalpojumu un vides izpratnes veidošanas apmācības jomā; stingri mudina Aģentūru aktīvi iesaistīties turpmākā un plašākā sadarbībā ar visām Savienības aģentūrām;

[1] OV C 279, 8.8.2018., 4. lpp.
[2] OV C 279, 8.8.2018., 5. lpp.

6. norāda, ka 2018. gadā tika veikts ārējs novērtējums par procesu, kas rosināja Aģentūras vienotā programmdokumenta izstrādi, un par veidiem, kā šī dokumenta sagatavošanā notika apspriešanās ar Aģentūras galvenajām ieinteresētajām personām; norāda, ka Aģentūra gatavo rīcības plānu iespējamo uzlabojumu īstenošanai;

7. uzsver Aģentūras būtisko lomu, nodrošinot augstāko iespējamo aviācijas drošības un vides aizsardzības līmeni strauji augošajā aviācijas tirgū; uzsver to, ka 2018. gads Aģentūrai bija nozīmīgs, jo stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1139 ([3]); atzīst, ka pieauga Aģentūras atbildība un darba slodze, taču resursi netika palielināti proporcionāli šim slodzes un atbildības pieaugumam, kas 2018. gadā radīja būtiskas problēmas uzdevumu un mērķu izpildē un noveda pie tā, ka atsevišķas darbības tika atliktas vai tika pazemināta to prioritātes pakāpe; atkārtoti norāda, ka Aģentūrai būtu jānodrošina pienācīgi finanšu resursi un personāls, kas 2018. gada 31. decembrī bija samazinājies un bija 767 darbinieki (salīdzinājumā ar 771 darbinieku 2017. gadā), lai tā varētu veikt tai uzticētos svarīgos uzdevumus;

8. atgādina par Aģentūras ieguldījumu viedo standartu izstrādē attiecībā uz troksni un CO_2 emisijām un to, ka tās pienākumos ietilpst aeronavigācijas ražojumu, daļu un ierīču sertifikācija par atbilstību vides aizsardzības prasībām; uzskata, ka ar papildu resursiem Aģentūra varēs uzņemties vadošo lomu tādu pasākumu izstrādē un īstenošanā, kuru mērķis ir uzlabot ilgtspējību aviācijas nozarē;

9. atzinīgi vērtē Aģentūras ievērojamos centienus izveidot vienotu Eiropas dronu telpu;

10. pauž bažas par to, ka gaisa transports ir pievilcīgs kiberuzbrukumu mērķis un ka programmatūras darbības traucējumiem var būt smagas sekas; aicina Aģentūru kopā ar Eiropas Aviācijas kiberdrošības centru turpināt stiprināt Eiropas aviācijas digitālo noturību;

11. pauž bažas par to, ka gaidāmā tālvadības gaisa kuģa sistēmu iekļaušana sabiedrībā radīs satraukumu par drošību; aicina Aģentūru vairāk ņemt vērā vispārējās bažas par drošību un iestāžu bažas par likumpārkāpēju saukšanu pie atbildības;

12. aicina Aģentūru nodrošināt, ka Savienība pēc iespējas ātrāk, bet neriskējot ar drošību, pieņem vienotus un viegli piemērojamus noteikumus par dronu komerciālo izmantošanu; pauž bažas par to, ka Aģentūrai nav jaunā uzdevuma veikšanai pietiekamu finanšu resursu un cilvēkresursu;

13. norāda, ka Aģentūra šo gadu beidza ar kopējo deficītu 2 000 000 EUR apmērā (700 000 EUR pārpalikums saistībā ar subsīdiju darbībām un 2 700 000 EUR deficīts saistībā ar nodevu un maksājumu darbībām); norāda, ka no uzkrātā pārpalikuma atskaita nodevu un maksājumu deficītu, tādējādi tas samazinās no 54 900 000 EUR līdz 52 200 000 EUR; konstatē, ka ienākumi saistībā ar nodevām un maksājumiem palielinājās par 1 800 000 EUR salīdzinājumā ar 2017. gadu, taču personāla izmaksas palielinājās par 3 700 000 EUR, administratīvās izmaksas – par 900 000 EUR un darbības izmaksas – par 2 600 000 EUR; norāda, ka ar subsīdijām saistītajām darbībām subsīdijas palielinājums par 2 000 000 EUR bija pietiekams, lai segtu administratīvo izmaksu pieaugumu par 100 000 EUR un darbības izdevumu pieaugumu par 1 400 000 EUR;

14. atzinīgi vērtē pasākumus, kas veikti, lai palielinātu Aģentūras efektivitāti, piemēram, programmas *Lean Efficiency Agility* un citu efektivitātes iniciatīvu ieviešana, kuru rezultātā kopumā samazinājās darba apjoms, kas līdzvērtīgs 16 pilnas slodzes darbiniekiem, un tas deva iespēju Aģentūrai pārcelt štata vietas un tikt galā ar palielināto darba slodzi un pārskatītajām kvalitātes vajadzībām, kas saistītas ar darbībām ar ilgtermiņa ietekmi; atzinīgi vērtē arī arvien lielāko finanšu procesu digitalizāciju, automatizāciju un vienkāršošanu, kā rezultātā 86 % finanšu darījumu tiek apstrādāti elektroniski;

15. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra ir īstenojusi Revīzijas palātas ieteikumu nodrošināt grāmatveža neatkarību, kurš tagad ir funkcionāli pakļauts Aģentūras valdei un administratīvi – Aģentūras izpilddirektoram;

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES, un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 (OV L 212, 22.8.2018., 1. lpp.).

16. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūras valde ir pieņēmusi pamatnostādnes par trauksmes celšanu, un aicina Aģentūru nodrošināt to īstenošanu; norāda, ka iekšējās revīzijas dienesti 2018. gadā veica ētikas jautājumu pārbaudi, kas attiecās uz Rīcības kodeksu, ētiku un krāpšanu, un revīzijas ziņojuma projektu bija paredzēts sagatavot 2019. gada sākumā; šajā sakarā atkārtoti uzsver nepieciešamību ieviest aizsargpasākumus pret interešu konfliktiem;

Personāla politika

17. norāda, ka 2018. gada 31. decembrī bija aizpildīti 95,74 % no štatu sarakstā paredzētajām štata vietām un 651 no Savienības budžetā apstiprinātajām 680 pagaidu darbinieku vietām (salīdzinājumā ar 678 apstiprinātajām vietām 2017. gadā); norāda, ka 2018. gadā Aģentūrā strādāja arī 83 līgumdarbinieki un 19 norīkotie valstu eksperti;

18. ar bažām norāda uz nevienlīdzīgo dzimumu līdzsvaru, par ko 2018. gadā ziņots attiecībā uz augstākā līmeņa vadītājiem (4 vīrieši un 1 sieviete) un valdes locekļiem (26 vīrieši un 3 sievietes);

19. norāda, ka Aģentūra pievienojās Komisijas iniciatīvai "Sievietes transporta nozarē", kuras mērķis ir stiprināt sieviešu nodarbinātības iespējas visos līmeņos; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra ir izveidojusi dzimumu līdzsvara darba grupu, lai sniegtu ieteikumus par esošās ievērojamās nelīdzsvarotības novēršanu;

20. mudina Aģentūru izstrādāt ilgtermiņa cilvēkresursu politikas satvaru, kurā būtu risināti tādi jautājumi kā personāla darba un privātās dzīves līdzsvars, mūžilga profesionālā orientācija un karjeras attīstība, dzimumu līdzsvars, tāldarbs, nediskriminācija, ģeogrāfiskais līdzsvars un personu ar invaliditāti pieņemšana darbā un integrācija;

Iepirkums

21. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas pārskatu norāda, ka Aģentūra uzņēmās finanšu saistības līgumam ar Komisiju par arhivēšanas pakalpojumiem aptuveni astoņus mēnešus pēc līguma atjaunošanas; norāda, ka saskaņā ar Finanšu regulas noteikumiem finansiālu saistību uzņemšanās ir jāiereģistrē pirms juridisko saistību uzņemšanās; pieņem zināšanai Aģentūras atbildi, ka saistības tika parakstītas pirms rēķina saņemšanas, bet pēc pakalpojuma uzsākšanas, un tādēļ uz to *a posteriori* attiecās izņēmums; aicina Aģentūru reģistrēt budžeta saistības pirms juridisko saistību uzņemšanās;

22. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas pārskatu ar bažām konstatē, ka saistībā ar datu analīzes pakalpojumu iepirkumu par summu līdz 5 000 000 EUR Aģentūra *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētas atklātas procedūras rezultātā izvēlējās izmantot pamatlīgumu ar vienu pakalpojumu sniedzēju; tomēr norāda, ka pamatlīgumā izmantotie nosacījumi nebija pietiekami specifiski godīgas konkurences nodrošināšanai, jo iepirkuma procedūras laikā vēl nebija zināmas prasības; atgādina, ka saskaņā ar Finanšu regulu šādos apstākļos līgumslēdzējas iestādes pienākums ir piešķirt pamatlīguma slēgšanas tiesības vairākiem pakalpojuma sniedzējiem un konkrētiem iepirkumiem ir jāizmanto konkursa procedūra starp atlasītajiem līgumslēdzējiem; pieņem zināšanai Aģentūras atbildi, ka tā izvēlējās vienu pamatlīgumu, nevis vairākus pamatlīgumus, jo to īstenošanas laikā būtu notikusi darbuzņēmēja maiņa, un tam būtu nopietnas sekas attiecībā uz līguma izpildi ne tikai no saskaņotības, bet arī savlaicīgas pabeigšanas viedokļa; aicina Aģentūru izstrādāt tādus pamatlīgumus, kas nodrošina godīgu konkurenci un līdzekļu atdevi;

23. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas pārskatu konstatē, ka citā Aģentūras pamatdarbības iepirkuma procedūrā, proti, par sertifikācijas pienākumu uzticēšanu ārējam pakalpojuma sniedzējam, Aģentūra piešķīra līgumslēgšanas tiesības, balstoties vienīgi uz pakalpojumu kvalitāti, bet neizvērtēja to cenu; tomēr norāda, ka Aģentūra parakstīja līgumu ar vienu pakalpojumu sniedzēju, nesaņēmusi pierādījumus, ka līgumslēdzējs neatrodas izslēgšanas situācijā; pēc iepazīšanās ar Aģentūras atbildi norāda, ka šī Aģentūras specifiskā darbība nav atspoguļota Finanšu regulā; turklāt norāda, ka nepastāvēja risks, ka Aģentūra varētu lūgt pakalpojumus no nepiemērota pakalpojumu sniedzēja, jo pierādījumi par izslēgšanas kritērijiem tika iesniegti pirms akreditācijas piešķiršanas; aicina Aģentūru nodrošināt, lai līgumu noslēdz tikai pēc tam, kad ir pārbaudīti izslēgšanas kritēriji;

24. norāda, ņemot vērā budžeta izpildes apstiprinātājiestādes komentārus un konstatējumus saistībā ar dažu Komisijas ieviesto instrumentu izmantošanu, ko tā ir izstrādājusi nolūkā izveidot vienotu risinājumu elektroniskai informācijas apmaiņai ar trešām personām, kuras piedalās publiskā iepirkuma procedūrās (e-iepirkumā), ka kopš 2018. gada janvāra Aģentūra visiem piegādātājiem nodrošina iespēju iesniegt rēķinus elektroniski; turklāt norāda, ka līdz 2018. gada beigām vairāk nekā 80 % rēķinu ir saņemti elektroniskā formātā; tomēr norāda, ka elektroniski saņemto rēķinu apstrāde un rēķinu datu kodēšana tiek veikta manuāli, jo tas tiek uzskatīts par saprātīgāko risinājumu;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

25. norāda, ņemot vērā budžeta izpildes apstiprinātājiestādes komentārus un konstatējumus saistībā ar Aģentūras dokumenta "Objektivitātes un neatkarības politika: interešu konfliktu novēršana un mazināšana" pārskatīšanu un visu tās darbinieku interešu deklarāciju aizpildīšanas, pārskatīšanas un atjauninašanas pagarināšanu, ka Aģentūra 2019. gada maija beigās saņēma Iekšējā revīzijas dienesta galīgo revīzijas ziņojumu par ētiku, krāpšanas novēršanu un interešu konfliktiem, kurā ietverts kopumā pozitīvs secinājums par pārvaldības un kontroles sistēmām; turklāt norāda, ka Aģentūra ir izstrādājusi rīcības plānu attiecībā uz Iekšējā revīzijas dienesta ieteikumiem un ka Aģentūra plāno līdz 2020. gada marta beigām pārskatīt spēkā esošo rīcības kodeksu attiecībā uz Aģentūras darbiniekiem un Apelācijas padomes locekļiem, kā arī pārskatīt valdes locekļu publiskās interešu deklarācijas procesu;

26. norāda, ka 62 % Aģentūras ienākumu veido maksas; pieņem zināšanai Aģentūras viedokli, ka tas, ka pieteikuma iesniedzēji maksā maksu, ne vienmēr rada interešu konfliktu;

Iekšējā kontrole

27. norāda, ka 2018. gadā Iekšējās revīzijas dienests pārskatīja un apstiprināja visu nepabeigto darbību īstenošanu tādās jomās kā darbības nepārtrauktība, informācijas drošības pārvaldība un Eiropas aviācijas drošības plāns;

28. konstatē, ka Komisijas Iekšējās revīzijas dienests 2018. gadā sagatavoja revīzijas ziņojumu "Stratēģisko risku, tostarp IT risku, novērtējums Eiropas Aviācijas drošības aģentūrā"; turklāt norāda, ka Aģentūra sagatavoja rīcības plānu dažu iespējamo uzlabojumu īstenošanai;

29. norāda, ka iekšējās revīzijas struktūra 2018. gadā veica četrus revīzijas ticamības apliecināšanas uzdevumus, lai novērtētu, vai ir ievēroti attiecīgie noteikumi, ir sasniegti procesa mērķi un pienācīgi mazināti galvenie riski; norāda, ka katrā pārskatīšanā tika sasniegts apliecinājuma līmenis un tika sniegti ieteikumi, lai vēl vairāk uzlabotu vai nu kontroles vidi, vai arī procesu vispārējo efektivitāti; turklāt atzīst, ka 2018. gadā veikto revīziju četrās pēckontrolēs atlikušie riski tika ievērojami samazināti, līdz tie sasniedza pieņemamu līmeni, un visas nepabeigtās darbības tika īstenotas, paredzot pēdējo darbību pabeigt līdz 2019. gada trešajam ceturksnim;

30. aicina Aģentūru koncentrēties uz tās veiktās pētniecības rezultātu izplatīšanu plašai sabiedrībai un uzrunāt sabiedrību ar sociālo plašsaziņas līdzekļu un citu plašsaziņas līdzekļu starpniecību;

31. attiecībā uz pārējiem konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu un kas ir horizontāla rakstura konstatējumi, atsaucas uz 2020. gada 14. maija rezolūciju ([4]) par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli.

([4]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0121.